

Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos Juozo Miltinio memorialiniame bute paminėtas aktorės Eugenijos Šulgaitės 100-metis. Kamerinėje salėje vos tilpo norintys prisiliesti prie dar nesenos Panevėžio dramos teatro istorijos, pasidalyti ar išgirsti išpūdžių apie šią legendinio režisieriaus Juozo Miltinio aktorę. Ypatingus vaidmenis kūrusią aktorę prisiminė buvę kolegos, kultūros bendruomenės atstovai, bičiuliai, artimieji.

„Apie mamą kalbėti sunkiausia, – sakė E. Šulgaitės sūnus Andrius Karka, prisiminęs mamos pasirinktą aktorystės kelią ir kaip jai šiame kelyje pasisekė. – Aktorius režisieriaus rankose – tik molis, o ji, matyt, buvo geras molis. Ne kiekvienam talentingam aktoriui pasiseka sutikti tokį mokytoją kaip Juozas Miltinis. Mamos gyvenimas buvo prasmingas. Ji nepasiduodavo, ir taip iki gyvenimo pabaigos. Ji buvo mama, kuria gali didžiuotis“.

Aktorė Dalia Melėnaitė prisiminė vaikystę, kai aktoriai, siunčiami J. Miltinio, rinkdavosi jų namuose, kad tėvas Matas Melėnas pamokytų filosofijos, supažindintų su filosofais. Vėliau režisieriaus padėjėja dirbusi mama Dalią pasikvietė į teatrą, kur pirmąkart išvydo Eugeniją Šulgaitę. Šios ryškūs, ilgi rausvo atspalvio plaukai mergaitei tada priminė raudoną raganą. D. Melėnaitės atsiminimuose – ir spektaklis „Makbetas“, „Hedos Gabler“ gastrolės. Abi su E. Šulgaite kūrė sudėtingą Hedos vaidmenį.

Aktorė Gražina Urbonavičiūtė nukėlė į laikus, kada stojo į teatro studiją. Priėmimo komisijoje sėdėjusi ir raudonplaukė Eugenija Šulgaitė: „Priėmė rugpjūčio mėnesį, o jau sausį su dubenimis ir ąsočiu stovėjome „Makbete“. Žvelgiant atgal G. Urbonavičiūtei pats tikroviškiausias, nuoširdžiausias, tikriausias atrodo Lindos monologas „Komivojažieriaus mirtyje“ prie Vilio kapo. „Kapas scenoje – tokia žaliai tamsi dėžė. Priklaupia, padeda gėles: „Atleisk man, Vili, aš negaliu verkt“, – prisimena aktorė.

Aktoriaus Rudolfo Jansono atmintyje – jų personažai „Devynbėdžiuose“. Eugenija Šulgaitė – Daunorienė, jis pats – Bulius. R. Jansonas akcentavo chameleoniškumą – jam buvo sunku patikėti, kad „Hedoje“, „Komivojažieriaus mirtyje“ ir „Prieblandoje“ vaidino ta pati aktorė.

Aktorių Enriką Kačinską labiausiai žavėjo E. Šulgaitės įvairiapusiškumas – gebėjimas būti ir nuolankia Linda, ir brutalia Elbe.

„Ryškiausias prisiminimas iš „Makbeto“, kur E. Šulgaitė vaidino Ledi Makbet. Čia aktorės gelmė, tikslumas, preciziškumas, tobulumas“, – sakė aktorius Petras Kežys.

Aktorė Asta Preidytė atkreipė dėmesį į ypatingą E. Šulgaitės balsą. Ji vaidino Lindą, Ledi Makbet, Hedą, paskui ėjo kiti vaidmenys. Sugebėjo įkūnyti bet ką, būti tokia, kokios reikėjo.

Žmogiškąją aktorės gyvenimo pusę – gerumą, motiniškumą, paslaugumą – atskleidė istorikė, kraštotyrininkė Joana Viga Čiplytė, mokytoja Irena Niauronienė.

Žurnalistė Nijolė Baužytė sakė nuo Miltinio ir jo teatro nenutolusi visą gyvenimą – nuo tada, kai vaikystėje per portjeros kraštelį pamatė „Prieblandoje“. Dar labiau teatru sudomino bičiulės Laima Rapšytė, Vanda Vabalienė. N. Baužytė teigė iš anksto žinojusi, kad būtent E. Šulgaitė labiausiai tinka motinos vaidmeniui vaidybiniame filme „Gyvenimas po klevu“.

Muziejininkė Vitalija Vasiliauskaitė akcentavo: Panevėžio teatras augino legendas, o Eugenija Šulgaitė – viena tokių, kurios gyvenimas talpina visą epochą. Tai miesto tapatybės dalis, tokių žmonių palikimas ir atmintis privalo būti išsaugota ir saugoma.

Vakaro vedėjas aktorius Albinas Kėleris išreiškė pagarbą teatrinei mokyklai, kurią įkūnijo E. Šulgaitė, ir sakė: pats nedėkingiausias – aktoriaus darbas, nes išlieka tik žiūrovo atmintyje ir tol, kol yra saugomas.

